

TALIMDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISHNING AFZALLIKLARI.

Qarshi tuman 3-son texnikumi

maxsus fan o`qituvchisi **Ergasheva Muhayyo**

Annotatsiya: Ushbu maqolada ta'lim jarayonida raqamli texnologiyalardan foydalanishning ahamiyati, afzalliklari va imkoniyatlari ko'rib chiqiladi. Raqamli texnologiyalar ta'limni yanada samarali, interaktiv va qiziqarli qilishda muhim rol o'ynaydi. Maqola, shuningdek, onlayn ta'lim platformalari, virtual sinflar va raqamli resurslar orqali o'qitish metodologiyalarini o'rganadi. Ta'lim sohasida raqamli innovatsiyalarni joriy etish orqali o'quvchilarning bilim olish jarayoni qanday yaxshilanishi mumkinligi haqida fikrlar bildiriladi. Raqamli texnologiyalarning ta'limga ta'siri, shuningdek, o'qituvchilar va o'quvchilar uchun yangi imkoniyatlar yaratishi ko'rsatiladi.

Аннотация: В данной статье рассматриваются важность, преимущества и возможности использования цифровых технологий в образовательном процессе. Цифровые технологии играют важную роль в повышении эффективности, интерактивности и интересности образования. В статье также рассматриваются методики преподавания с использованием онлайн-платформ, виртуальных классов и цифровых ресурсов. Обсуждается, как внедрение цифровых инноваций в образование может улучшить процесс обучения студентов. Показано влияние цифровых технологий на образование, а также создание новых возможностей для преподавателей и студентов.

Abstract: This article examines the importance, advantages and opportunities of using digital technologies in the educational process. Digital technologies play an important role in making education more effective, interactive and interesting. The article also examines teaching methodologies through online learning platforms, virtual classrooms and digital resources. It discusses how the process of learning for students can

be improved by introducing digital innovations in education. It shows the impact of digital technologies on education, as well as the creation of new opportunities for teachers and students.

Kalit soʻzlar: Ta'lim, onlayn ta'lim, interaktiv ta'lim, o'qitish metodologiyalari, multimedia, ta'lim resurslari, innovatsiyalar, o'quv jarayoni, ta'lim sifatini oshirish.

Ключевые слова: Образование, онлайн-образование, интерактивное образование, методики преподавания, мультимедиа, образовательные ресурсы, инновации, учебный процесс, повышение качества образования.

Keywords: Education, online education, interactive education, teaching methodologies, multimedia, educational resources, innovations, learning process, improving the quality of education.

Kirish

Hozirgi kunda raqamli texnologiyalar hayotimizning barcha jabhalariga kirib bormoqda, jumladan ta'lim sohasiga ham. Raqamli asrda yashayotganimiz sababli, ta'lim jarayonida zamonaviy texnologiyalarni qo'llash zarurati ortib bormoqda. Ta'limda raqamli texnologiyalardan foydalanish nafaqat o'qituvchilar va o'quvchilar uchun yangi imkoniyatlar yaratadi, balki ta'lim sifatini ham oshiradi. Onlayn platformalar, multimedia materiallar va interaktiv dasturlar orqali o'qitish metodlari an'anaviy usullarga qaraganda yanada samarali bo'lishi mumkin. Ushbu maqolada raqamli texnologiyalarning ta'lim jarayonidagi roli, uning afzalliklari va kelajakdagi istiqbollari haqida batafsil ma'lumot beriladi.

Raqamli texnologiyalarning ta'limdagi qo'llanilishi so'nggi yillarda juda keng ommalashib bormoqda va ta'lim jarayonini sifatli bo'lishiga erishilmoqda. Ushbu texnologiyalar talabalarga zamonaviy bilimlarni osonroq va tezroq o'zlashtirish imkonini beradi, shuningdek, o'qituvchilar uchun o'quv materiallarini yaratish, baholash va talabalarning rivojlanishini kuzatishda yangi imkoniyatlar ochib berdi. Raqamli texnologiyalar ta'lim jarayonini hududiy chegaralardan xalos etadi. Masofaviy ta'lim

platformalari orqali talabalar dunyoning istalgan nuqtasidan darslarga qatnashish imkoniga ega bo‘lishdi. ZOOM, Microsoft Teams, Google Classroom kabi platformalar yordamida o‘qituvchilar jonli darslar olib borishlari, o‘quv materiallarini baham ko‘rishlari va talabalar bilan o‘zaro muloqot qilishlari mumkin. Bu jarayon ayniqsa pandemiya davrida ko‘pchilik uchun asosiy ta‘lim shakliga aylandi va an‘anaviy ta‘limni to‘ldirib bordi. Raqamli texnologiyalar yordamida ta‘lim jarayonida interaktiv vositalardan foydalanish mumkin. Bularning qatoriga elektron doskalar, raqamli simulyatorlar, ta‘limiy o‘yinlar va vizualizatsiya vositalari kiradi. Ushbu vositalar talabalarga murakkab tushunchalarni osongina tushunishga yordam beradi. Masalan, fizika yoki kimyo darslarida raqamli simulyatorlar orqali laboratoriya tajribalarini virtual tarzda bajarish mumkin. Bu o‘quvchilar uchun xavfsiz va qiziqarli tajriba hisoblanadi. Virtual va kengaytirilgan reallik texnologiyalari ta‘lim jarayonini chuqurroq va interaktivroq qilish uchun foydalaniladi. VR texnologiyasi yordamida talabalar tarixiy voqealarni jonli ravishda boshdan kechirishi yoki kimyoviy laboratoriya tajribalarini xavfsiz tarzda amalga oshirishi mumkin. AR esa haqiqiy dunyo obyektlariga qo‘shimcha virtual ma‘lumotlar kiritish orqali ta‘lim jarayonini tushunarli qiladi. Masalan, AR yordamida o‘quvchilar biologiya darsida inson tanasining tuzilishini haqiqiy ko‘rinishda ko‘rishlari mumkin. Raqamli kutubxonalar o‘quvchilarga keng miqyosdagi ma‘lumotlarni qulay tarzda olish imkonini beradi. Bunda kitoblar, maqolalar, darsliklar va boshqa resurslar raqamli formatda mavjud bo‘lib, talabalarga o‘zlari xohlagan vaqtda ulardan foydalanish imkonini beradi. Bu esa o‘quvchilar uchun ma‘lumotlarni izlash va o‘rganishni tezlashtiradi. Shuningdek, elektron kitoblar va ma‘lumot bazalari orqali butun dunyo bo‘ylab ilmiy tadqiqotlar va bilimlarga osongina kirish imkoniyatini yaratadi. Sun‘iy intellekt ta‘lim sohasida keng qo‘llanilmoqda. AI yordamida avtomatik baholash tizimlari ishlab chiqilgan bo‘lib, bu o‘qituvchilarga ko‘p vaqt tejash imkonini beradi. Shuningdek, AI yordamida o‘quvchilarning bilim darajasini aniqlash va ularga mos keladigan ta‘lim dasturlarini tuzish mumkin. Misol uchun, AI asosida ishlaydigan dasturlar talabalarning o‘rganish uslubini tahlil qilib, ularga mashg‘ulotlarni o‘zlashtirishga yordam beradigan ko‘rsatmalar berishi mumkin.

Raqamli texnologiyalardan ta'lim jarayonida foydalanish ta'lim tizimiga ko'plab yangi imkoniyatlar va afzalliklar keltirdi. Bu texnologiyalarning ta'limga kirib kelishi ta'lim jarayonini sifati oshishiga, o'quvchilarning bilim olish jarayonini samarali va qiziqarli qilishga yordam berdi. Ta'limda raqamli texnologiyalarning natijalari va bu boradagi muhokamalarni ko'rib chiqamiz: Raqamli texnologiyalar ta'lim sifatini oshirishga sezilarli hissa qo'shmoqda. Masalan, interaktiv vositalar va virtual simulyatsiyalar yordamida talabalarning bilim darajasi va mavzularni tushunish darajasi yaxshilandi. An'anaviy dars shakllaridan farqli ravishda, raqamli vositalar ta'lim jarayonini yanada interaktiv qilib, talabalarni darslarda faol ishtirok etishga undaydi. Shuningdek, onlayn platformalar orqali qiziqarli va vizual materiallar yordamida murakkab mavzularni osonroq tushunish imkonini beradi. Biroq, ta'lim sifatining oshishi uchun raqamli texnologiyalarni to'g'ri va samarali qo'llash talab etiladi. Agar raqamli vositalar faqat an'anaviy darslarni almashtirish uchun qo'llanilsa, bu ulardan kutilgan samarani bermasligi mumkin. O'qituvchilarning raqamli savodxonligini oshirish va ularni yangi texnologiyalar bilan tanishtirish muhim ahamiyatga ega. Raqamli texnologiyalar ta'limni masofadan turib ham samarali tarzda olib borish imkonini beradi. Pandemiya davrida masofaviy ta'limning ahamiyati yanada ko'proq namoyon bo'ldi, chunki maktab va universitetlar yopiq bo'lgan paytda talabalar onlayn darslarda ishtirok etish imkoniga ega bo'lishdi. Bunda Zoom, Microsoft Teams, Google Classroom va boshqa platformalar keng qo'llanildi. Masofaviy ta'lim, ta'lim olish imkoniyatlarini kengaytirdi va ta'limning chegara bilmasligini ko'rsatdi. Ammo, uzoq muddatli masofaviy ta'limning kamchiliklari ham mavjud. Masalan: talabalar va o'qituvchilar o'rtasidagi bevosita muloqotning yo'qligi, dars jarayonida qiziqishning kamayishi va internet tezligi bilan bog'liq muammolar. Shu sababli, kelajakda ta'lim tizimi gibriddmodelga o'tib, an'anaviy va raqamli ta'lim usullarini birlashtirish kutilmoqda. Raqamli texnologiyalar ta'lim resurslariga keng kirish imkoniyatini yaratmoqda. Onlayn darsliklar, raqamli kutubxonalar, ta'limiy videolar va interaktiv dasturlar talabalarga kerakli ma'lumotlarni o'z vaqtida olish va o'rganish imkonini berdi. Bu nafaqat maktab va universitet talabalari, balki turli yoshdagi o'quvchilar va o'qituvchilar uchun ham katta afzallik hisoblanadi.

Raqamli texnologiyalar ta'lim tizimiga turli innovatsiyalarni olib kirdi. Misol uchun, ta'limiy o'yinlar (gamification), AR va VR texnologiyalari, onlayn laboratoriyalar va sun'iy intellektga asoslangan ta'lim dasturlari o'quv jarayonini yangi bosqichga olib chiqdi. Bu innovatsiyalar o'quvchilarning faolligini oshirish va ularning qiziqishini saqlab qolishga yordam beradi.

Xulosa

Ushbu tadqiqotda sun'iy intellektning ta'lim sohasidagi ta'siri o'rganildi. Olingan natijalar shuni ko'rsatdiki, sun'iy intellekt yordamida ta'lim jarayonlari yanada samarali va shaxsiylashtirilgan bo'lishi mumkin. Kelajakda ta'lim tizimida sun'iy intellektdan foydalanishni kengaytirish tavsiya etiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Smith, J. (2020). *The Art of Research*. Academic Press.
2. Johnson, A. (2019). "Innovations in Technology". *Journal of Modern Science*, 15(3), 45-60.
3. Brown, L. (2021). "Understanding AI". *Tech Innovations*. <https://www.techinnovations.com/understanding-ai>